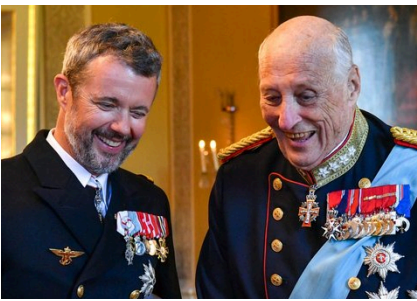

Kommentar

En rød varsel-
lampe blinker
i Vedums
budsjett

Kjetil B. Alstadheim
Meninger side 3

Kongebesøket

«Er kong Frederik rikere,
latere og mer gammeldags
enn sin norske kollega?»

Kommentar side 3 - Nyheter side 16-17

Aftenposten

- Norges største avis -

Grunnlagt 1860 av Christian Schibsted

Foto: Olav Olsen

Vurderer å gi opp bondeyrket

Ida M. Skjærstein og samboeren vil legge vekt på årets jordbruksoppgjør før de bestemmer seg.

Nyheter side 12-13

Aftenposten mener

SV har en mulighet til å stoppe Emilie
Enger Mehls meningsløsheter *Leder* side 2

PST er koblet på

Eiere av giganteiendom på Svalbard
åpner for å selge til Kina *Nyheter* side 9

Leverert hjem fra kr. 16
Bestill på ap.no/abo

Uke 20 Nr. 136
164. årgang

Løssalg
kr. 49

7 039781 201651

VI ØNSKER ALLE EN GOD 17 MAI!

Scan/Ta bilde av QR koden for å se din bunad.

Bestill nå for høst. Eller ta kontakt.

Ullernchaussen 1, Oslo, Smestad
Dronningens gate 12, Moss gågate.

Tlf 23 29 66 70 info@norskebunader.no - Besøk vår nettside via QR. www.norskebunader.no

Meninger

Skole

Debatt

Thorkil H. Aschehoug

Advokat og prosessfullmektig for Clemens Saers

Nytt lovforslag kan bli voldsfelle for lærere

I dag (15. mai) for ti år siden opplevde lektor Clemens Saers at en elev tok kvelertak på ham i klasserommet på Oslo Handelsgymnasium, og Skole-Norge var en hårsbredd fra å oppleve et lærerdrap.

Hvordan har skolemyndighetene forvaltet denne erfaringen i de etterfølgende årene? Et nytt lovforslag aktualiserer spørsmålet.

Det er absolutt ingenting i en lærers arbeidsmiljø som er farligere eller mer risikofyllt for læreren enn den enkelte elev.

Antallet lærere som svarer at de har vært utsatt for vold og trusler, er doblet siden 2018.

Økningen i opplevd vold og trusler på arbeidsplassen, er større blant lærere enn i voldsutsatte yrker som fengselsbetjenter og vektere.

Aldri har Oslo-skolen hatt så mange volds- og trusselhendelser mot lærere som i 2023, og det er den mest alvorlige volden som øker.

Regjeringen og kunnskapsministeren har nylig foreslått endring av opplæringsloven. Formålet er å forebygge at elever begår fysiske krenkelser, verbal trakassering og ordensforstyrrelser samt å øke respekten for læreres klasseledelse. Medisinen er å utstyre læreren med en lovfestet rett til å gripe fysisk tak i elevene som står for slik adferd.

Selv om hensikten er god, mener jeg denne medisinen kommer med livstruende bivirkninger, og jeg vil illustrere dette nettopp med Clemens Saers-saken.

Takket være to snarrådige elever som kom læreren til unnsetning, slapp Saers fra overfallet med livet i behold

Informerte ikke om farlig elev. For drøye ti år siden - i mars 2014 - var ledelsen ved Oslo Handelsgymnasium godt kjent med at én av skolens tusen elever var både voldelig og farlig for de ansatte (og elever) ved skolen. I de påfølgende ukene unnlot likevel skoleledelsen å informere lærerne om dette.

To måneder senere prøvde denne eleven å trenge seg inn i Saers' klasserom for å innkreve en gjeld fra en av Saers' elever. For å beskytte elevene sine la Saers en flat hånd på brystet til den farlige eleven for å stanse ham. Da tok eleven kvelertak på lektoren og holdt taket så lenge at Saers var nær ved å dø. Takket være to snarrådige elever som kom læreren til unnsetning, slapp Saers fra overfallet med livet i behold. Han ble sykmeldt i to år og deretter delvis arbeidsufør.

Eleven ble idømt fengselsstraff for vold.

For syv år siden bisto jeg lektor Saers med å ta ut søksmål og kreve erstatning fra Oslo kommune. To rettsinstanser mente at skoleledelsen hadde opptrådt kritikkverdig ved å unnlate å informere sine ansatte, men kom til at ledelsen ikke hadde opptrådt «grovt uaktsomt», som er lovens krav for oppreisningserstatning. Saers tapte derfor saken.

For to år siden besluttet Oslo bystyre å innvilge lektoren en oppreisningserstatning på 350.000 kroner. Beløpet var identisk med det Saers hadde krevd i domstolene. Utdanningsetaten (Osloskolens øverste fagetat) kom derimot aldri med noen erkjennelse av at det var begått feil.

Et sjeldent avvik? Mange vil kanskje tenke at denne saken representerte en systemfeil; et sjeldent avvik fra ellers gode rutiner. Mitt klare inntrykk er derimot at nestendrapet på lektor Saers var utslag av selve «systemet». For jevnt over informeres ikke lærere om at enkeltelever på deres skoler er voldelige, har eksplosivt temperament eller annen høyrisikoadferd.

Det er videre betegnende at i løpet av ti år har ingen sentral skolemyndighet noen gang tatt til orde for at lærere må sikres nødvendig informasjon om elever med risikoadferd.

Heller ikke regjeringens ferske lovforslag byr på noe som helst i denne retning. Tvert om, gjennom lovforslaget eksponeres læreren for en «voldsfelle»: Som lærer forventes du å reagere fysisk overfor elever som forstyrrer undervisningen, men du får ikke tilgang på informasjon om hvorvidt eleven du har foran deg, er av typen som absolutt ikke bør berøres fysisk. For eksempel fordi vedkommende er en voldelig elev med et eksplosivt temperament.

I resten av norsk arbeidsliv er det godt innarbeidet at arbeidsgivere skal informere sine ansatte om livsfarlig, men skjult arbeidsmiljørisiko. Selv i den så ofte utskjelte byggebransjen. Hvorfor er dette så selvsagt for alle andre arbeidsplasser, men ikke på skolene der lærere jobber?

Jeg ber kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun (Ap) om å svare meg på følgende spørsmål: Vil regjeringen supplere lovforlaget med en bestemmelse som sikrer at skolene gir sine lærere nødvendig informasjon om elever med risikoadferd?

I Knut Lindhs bok «Clemens Saers - lærer på liv og død» avslutter Saers sin historie slik: «Lærerne må fortsatt gå på jobb - dag etter dag, år etter år - i frykt for voldelige elever. Det er den virkelige tragedien, ikke overfallet på meg, men sviket mot alle norske lærere.»

Hvis ingenting endres, vil dette fortsatt være dekkende for lærernes arbeidsmiljø.

Kort sagt

Kollektivtransport

Vesker som «plassholdere»?

En travel morgen på trikken i Oslo. Folk strømmer inn, og setene fylles raskt opp. Midt i kaoset sitter en mann med fem seter fulle av vesker, hansker og ørevarmere. Jeg bærer en tung veske og spør høflig om han kan flytte tingene sine slik at jeg kan sitte, men han nekter. Jeg ber om plass, men mannen blir irritert og svarer med noe som ligner et apartheid-ordtak: «Finn din plass bakerst hvor du hører hjemme.» Jeg lar ham være.

Denne typen oppførsel er ikke uvanlig på offentlig transport. Mange nordmenn foretrekker å sitte alene. Det kan være flere grunner til dette, sa en venn jeg spurte.

Personvern og komfort: Å ha et sete for seg selv gir en følelse av privatliv og ro.

Sosiale normer: Vi er vant til å gi hverandre plass. Det å sitte tett med fremmede kan føles ukomfortabelt.

Utrygghet: Noen føler seg utrygge av å sitte ved siden av ukjente, kanskje på grunn av frykt for tyveri eller uønsket oppmerksomhet.

Jeg kommer alltid til å si ifra om sanne uakseptable, ufine handlinger. Hvorfor skal jeg reise tilbake til apartheid-tiden? Nei. Det er 2024!

Vi må spørre oss selv om hvorfor folk føler behov for å bruke vesker som «plassholdere».

La oss revurdere våre holdninger til å dele plassen på offentlig transport. Det handler ikke om å miste individuell komfort, men om å være inkluderende og høflig.

Vi som jobber i barnehagen, helsevesenet og skolen har ofte dårlig tid og må være til stede for at foreldre skal kunne levere ungene sine. Å oppleve sånt før jobben er uakseptabelt.

Hva kunne inkluderingsminister Tonje Brenna (Ap) ha fikset her? Ruter-sjef Bernt Reitan Jensen, vet du om sanne hendelser? Hvis ja, hva har du kommet frem til?

Det å sitte ved siden av noen burde ikke være en trussel. Det kan være en mulighet til å dele et smil eller en kort samtale.

Kanskje det er på tide å revurdere våre reaksjoner når noen nærmer seg oss på trikken eller bussen.

La oss gjøre offentlig transport til et sted der alle føler seg velkomne, uansett hvem de er.

Jessica Kiil

Artist og forfatter

📍 Clemens Saers (bildet) ble utsatt for vold av en elev. Saken illustrerer at en ny lov kan være farlig for lærere, mener innleggsforfatter Thorkil H. Aschehoug, som er Saers' advokat. Arkivfoto: Morten Uglum